

Skipasmiðjurnar:

Tørvurin er stórir skulu vit framvegis hava tíðarhóskandi skipaflota

*Dentur leggjast á at byggja fiskiskip — mælt
verður frá at byggja farmaskip*

Tað hevur stóran týðning at hava fleiri skipasmiðjur, sum kunnu gera umvælingar

Ein hin mest týðandi idn-
aðargreinin í Føroyum er
skipasmiðjuidnaðurin og
arbeiða umleið 250–400
fólk á føroysku skipa-
smiðjunum.

Sølvvirðið av tí fram-
leiðslu- og umvælingarar-
beiði, ið skipasmiðjurnar
hava, er slakar 100 mill.
kr.

Tvær av skipasmiðjun-
um — nevniliga Skála
Skipasmiðja og Tórshav-
nar Skipasmiðja —
hava umleið 80% av ar-
beiðsfólkunum í hesi
vinnugrein. Tær smærri
skipasmiðjurnar eru tó ein
týðandi táttur í viðlíka-
haldinum av teimum skip-
um, sum eru á teimum
økjum, har hesar skipa-
smiðjur liggja.

Tórshavnar Skipa-
smiðja, Skála Skipa-
smiðja og Vestmanna
Skipasmiðja eru undir út-
bygging grundar á kann-
ingar, sum vísa, at skal
tørvurin á bedingspláss-
um nøktast, so er neyðugt
við úthyggingum. Tað er
eisini í umbúnað at út-
byggja Vágs Skipa-
smiðju, so at tey stóru
skipini í Suðuroynni
kunnu koma á beding har.

Kreppustøða

Skipasmiðjuidnaðurin
sum heild hevur valla fyrr
verið í slíkari kreppustøðu
sum nú, og kanningar

vísa, at skipasmiðjukapa-
siteturin í heiminum er
dupult so stórir sum
neyðugt nógv ár fram í
tíðina. Londini rúndanum
okkum royna at loysa hesar
trupulleikar við natio-
nalisering og umlegging
til aðra framleiðslu.

Vandi er tí fyri, at
skipasmiðjuyvirhevið verður
fyri ógvuliga harðari
kapping næstu árinum bæði
í priskapping og kapping
um figgjartreytir.

Tær kanningar, ið
gjørðar vórðu í samband
við endurreisan av Vest-
manna og Skála skipa-
smiðju, vísa, at tørvurin
er stórir, um vit fram-
vegis skulu hava ein tíðar-
hóskandi skipaflota, og
sum nú er, er framleiðslu-
orkan hjá skipasmiðjun-
um alt ov litil í mun til
tørvin.

Flest allir føroyskir
skipakeyparar eru samdir
um, at skip bygd í Føroy-
um eru dygdarskip, og í
tann mun føroyskar skipa-
smiðjur megna priskapp-
ingina, velja teir at keypa
føroysk bygd skip.

Trupult at kappast

Tað tykist greitt, at tað
verður trupult hjá feroysku
skipasmiðjunum at
kappast við stóru stats-
kassarnar í útlondunum,
og er tí ikki lætt at gera
uppskot, sum kunnu loysa

hesar trupulleikar. Men
tað, ið gerast kann, eigur
at verða gjørt. Royndir
vísa, at eru skipasmiðjurnar
hildnar uppát, er
ógvuliga kostnaðarmikið
at koma í gongd aftur.

Málið um áhaldandi
framleiðslu á okkara
skipasmiðjum varð sett
sum ein treyt, tá skipa-
smiðjumálið varð viðgjørt
av lótinginum í 1972/73.
Skotið varð upp at seta á
stovn ein sáttmálastovn,
sum kundi gera byggi-
sáttmálar, og um neyðugt
reka skip, tí hugurin til at
byggja var annars ov litil.
Uppskotið fall, tí lóting-
ið metti, at tørvurin fyri
einum slíkum stovni ikki
var til staðar tá.

Fráfarandi landsstýrið
nam við málið í tí sam-
gonguskjali, sum gjørt
varð sum arbeiðsgrundar-
lag undir síðsta lótings-
skiedi.

Varðveita ella ikki!

Nevndin metir í álitinum,
at ein av teimum spurn-
ingum, ið komandi lands-
stýri skal taka støðu til,
er, um tann føroyski
skipasmiðjuidnaðurin skal
varðveitast, og, um so er,
um neyðugt er at stovn-
seta fyrr umrødda sátt-
málastovn, til tess at
verja skipasmiðjurnar
móti tí hørðu kapping, ið

stendur fyri durum (ein
kapping, ið má sammetast
við dumping).

Skipasmiðjuidnaðurin í
nógvum londum kring
okkum hevur nýtt og nýt-
ir framvegis ofta lagaliga
figging í kappingini um
skipasmiðjusáttmálar.
Millumtjóða hevur verið
roynt at harmonisera
figgjartreytirnar fyri at
taka figgingina burtúr
kappingini — tó uttan
serliga gott úrslit.

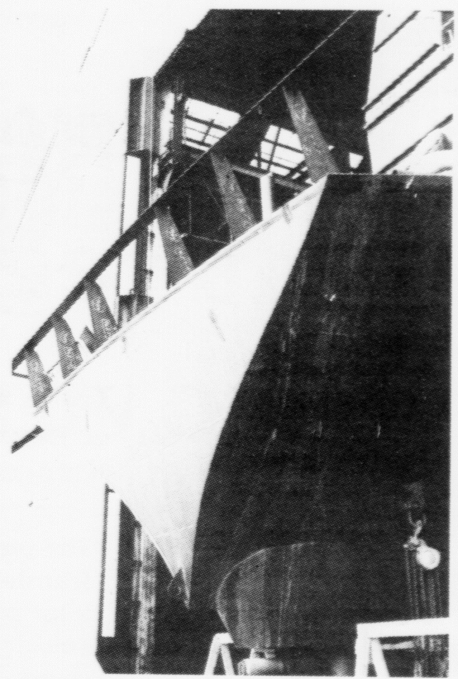
Sáttmálastovn

Nevndin er av teirri á-
skoðan, at figgjan av sátt-
málum á føroyskum
skipasmiðjum má loysast
í tann mun, hetta er gjør-
ligt, um neyðugt endur-
taka loysnina við »50 mill.
grunninum«. Viðmerkt
verður, at serstakliga við-
vikjandi figgjan av um-
byggingum og figgjan av
sáttmálahækkingum eru
føroysku skipasmiðjurnar
verri fyri enn t.d. norsku
skipasmiðjurnar, og er
orsøk til at halda, at hesin
spurningur kann loysast
um vilji er til tess.

Loysnin við einum sátt-
málastovni eigur at verða
endurskoðað til bygging
av skipum til fiskiflotan.

Á Tórshavnar Skipasmiðju

Mælt verður frá at byggja farmaskip

Vøksturin hjá føroyska skipaflotanum

Stálskip í Føroyum:

Pr. 15/11 1977: 167 fôr,
57.306,09 brt.

Pr. 1/11 1965: 83 fôr,
31.334 brt.

Pr. 15/10 1957: 36 fôr,
16.836 brt.

Træskip 20 t og størri:
Pr. 15/11 1977: 126 fôr,
8.191,49 brt.

Pr. 1/11 1965: 131 fôr,
10.631 brt.

Pr. 15/10 1957: 183 fôr,
15.836 brt.

Dekksfôr 5–20 t *)
Pr. 1/1 1977: 158 fôr,
1.917,89 brt.

Pr. 1/1 1970: 188 fôr
Pr. 1/1 1964: 80 fôr.

Pr. 1/1 1957: 50 fôr.

*) Tølini viðvíkjandi
dekkförum millum 5 og
10 tons eru ikki heilt álit-
andi, men skeivleikin er
neyvan størri enn uml.
10%.

Tendensurin er týðulig.

ur. Stálskipaflotan er síð-
ani 1957 4-faldaður í tali
og 3-faldaður í tonsatali
(BRT), meðan talið á træ-
skipaflotanum (20 t og
størri) í sama tíðarskeiði
er minkaður við 30% og
tonsatalið við uml. 50%.
Henda afturgongd í træ-
skipaflotanum er sum
kunnugt orsakað av teim-
um mongu søktu sluppun-
um.

Í niðurstøðu síni heldur
nevndin, at ein eigur at
ganga langt fyri at
tryggja framhaldandi
skipasmiði í Føroyum av
fiskiskipum, men mælir
frá at ganga hesa leið til
bygging av farmaskipum.
Orsøkin er, at priskapp-
ingin um bygging av fiski-
skipum als ikki er so hørð
sum til bygging av farma-
skipum. Fiskiskip eru ofta
meira ella minni serskip,
meðan farmaskip í dag
kunnu keypast ógvuliga
biliga á heimsmarknaðin-
um.